

Zasady etyczne

Obowiązujące w czasopiśmie *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Psychologia* zasady etyczne zostały opracowane na podstawie wytycznych Komitetu do spraw Etyki Publikacyjnej (COPE) *COPE's Best Practice Guidelines for Journal Editors* <http://publicationethics.org/resources> dotyczą autorów, redaktorów, recenzentów i wydawcy.

Artykuły zgłoszone do publikacji w czasopiśmie *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Psychologia* są sprawdzane pod kątem zgodności z zasadami etyki wydawniczej, rzetelności i wartości naukowej.

Zasady dotyczące członków Redakcji i ich obowiązki

- **Kontrolowanie standardów etycznych:** Członkowie Redakcji czasopisma stale czuwają nad przestrzeganiem obowiązujących standardów i zasad etycznych oraz zapobiegają praktykom niezgodnym z przyjętymi standardami. Rasa, płeć, wyznanie, pochodzenie, obywatelstwo czy przekonania polityczne autorów w żaden sposób nie wpływają na ocenę artykułów. Teksty oceniane są tylko pod względem merytorycznym.
- **Kryteria przyjmowania artykułów do publikacji:** Redakcja podejmuje decyzję o publikacji artykułu biorąc pod uwagę: wartość naukową pracy, oryginalność ujęcia problemu, precyzję wypowiedzi, zgodność z zakresem tematycznym czasopisma i poprawność formalną i językową tekstu.
- **Poufności:** Członkowie Redakcji nie ujawniają osobom nieupoważnionym żadnych informacji na temat zgłaszanych do publikacji prac. Osobami upoważnionymi do posiadania tych informacji są: autor, wyznaczeni recenzenci, członkowie Redakcji, redaktorzy oraz wydawca.
- **Przeciwdziałanie konfliktom interesów:** Nieopublikowane artykuły nie mogą być bez pisemnej zgody autorów wykorzystywane przez członków Redakcji, ani żadne inne osoby uczestniczące w procesie wydawniczym. Redakcja ma obowiązek wyznaczenia recenzentów, którzy nie wchodzi w konflikt interesów z autorem/autorami tekstu.
- **Zasada rzetelności naukowej:** Członkowie Redakcji dbają o rzetelność naukową publikowanych prac. Dla jej zachowania mogą nanosić stosowne zmiany i poprawki. W przypadku podejrzeń o nieuczciwe praktyki (plagiat, fałszowanie wyników badań) zobowiązani są podjąć decyzję o odrzuceniu lub wycofaniu tekstu z czasopisma.

Redakcja, w razie potrzeby, ma obowiązek opublikować stosowne sprostowania, wyjaśnienia lub przeprosiny.

- **Odrzucenie lub wycofanie tekstu:** Redakcja ma prawo odrzucić lub wycofać tekst po jego opublikowaniu, jeżeli:
 - istnieją dowody świadczące o braku wiarygodności wyników badań i/lub fabrykowaniu danych, jak również w przypadku popełnienia niezamierzonych błędów (np. błędy w obliczeniach, błędy metodologiczne);

- wyniki badań zostały wcześniej opublikowane gdzie indziej;
- praca nosi znamiona plagiatu bądź narusza zasady etyki wydawniczej;
- tekst zawiera liczne i rażąco błędy językowe, treści są przedstawiane w sposób chaotyczny i niecelowy lub są niezgodne z profilem czasopisma.

Autor otrzymuje zawiadomienie o odrzuceniu tekstu przez Redakcję z podaniem uzasadnienia.

Zawiadomienie o wycofaniu tekstu należy traktować jako równoznaczne z wycofaniem artykułu. Zawiadomienie to powinno zawierać informacje o autorze (w nagłówku powinien się znaleźć co najmniej tytuł pracy i nazwisko/-a autora/-ów pracy) i powodach wycofania tekstu. Należy rozróżnić błędy niezamierzone od celowych nadużyć, decydujących o wycofaniu tekstu. Wycofane teksty nie są usuwane z opublikowanej wersji czasopisma, ale fakt ich wycofania powinien być wyraźnie oznaczony.

Zasady obowiązujące Autorów

- **Rzetelność naukowa:** Autorzy artykułów zobowiązani są do rzetelnego opisu wykonanych prac badawczych oraz obiektywnej interpretacji wyników. Prace powinny zawierać informacje umożliwiające identyfikację źródeł danych, a także powtórzenie badań. Niezgodne z zasadami etyki wydawniczej prezentowanie i interpretowanie danych oraz wyników badań jest niedopuszczalne i skutkować może wycofaniem tekstu.
- **Oryginalność pracy:** Autorzy mogą zgłaszać do publikacji wyłącznie własne, oryginalne teksty. Wykorzystane w publikacji badania i/lub informacje innych naukowców powinny być oznaczone w sposób wskazujący, że jest to cytat. Plagiat czy fabrykowanie danych są niedopuszczalne.
- **Udostępnienie danych:** Autorzy poproszeni o przedstawienie nieprzetworzonych wyników badań wykorzystanych w tekście zobowiązani są zapewnić dostęp do tych danych, także po opublikowaniu pracy.
- **Przeciwdziałanie konfliktom interesów autorów:** Autorzy nie powinni publikować tekstów opisujących w taki sam sposób te same badania w więcej niż jednym czasopiśmie. Zgłaszanie tych samych prac do więcej niż jednego czasopisma uznawane jest za nieetyczne.
- **Autorstwo pracy:**
 - Autorzy zgłaszający do publikacji teksty wieloautorskie mają obowiązek ujawnić wkład poszczególnych autorów w jego powstanie (z podaniem afiliacji autorów oraz informacji, kto jest autorem koncepcji, założeń, metod, protokołu itp. wykorzystywanych przy przygotowaniu tekstu).
 - *Ghostwriting, guest authorship* są przejawem nierzetelności naukowej i wszelkie wykryte ich przypadki powinny być ujawniane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów, takich jak instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych itp.
 - Obowiązek upewnienia się, że osoby mające wkład w powstanie artykułu akceptują jego ostateczną formę, spoczywa na autorach zgłaszających tekst do publikacji.

- **Rzetelność źródeł:** Autorzy zobowiązani są wymienić w bibliografii załącznikowej publikacje, które zostały przez nich wykorzystane przy tworzeniu artykułu.
- **Poprawność publikowanych prac:** Jeśli autor/autorzy odkryją znaczące błędy lub nieścisłości w swoich tekstach, zobowiązani są niezwłocznie powiadomić o tym Redakcję czasopisma w celu wycofania tekstu bądź skorygowania zaistniałych błędów.
- **Poprawność językowa:** Autorzy są zobowiązani do nadesłania tekstu napisanego poprawnym językiem polskim lub obcym.

Zasady obowiązujące Recenzentów

Recenzenci recenzują prace na zlecenie Redakcji. W ten sposób mają wpływ na decyzje podejmowane przez członków Redakcji. Mogą także, w porozumieniu z autorami, wpływać na ostateczny kształt i doskonalenie publikowanych prac.

- **Terminowość:** Recenzenci zobowiązani są dostarczyć recenzje w ustalonym terminie. Jeżeli z jakichś względów (merytorycznych, braku czasu itp.) nie są w stanie dotrzymać terminu, bądź podjąć się recenzji, powinni niezwłocznie poinformować o tym Redakcję.
- **Poufność:** Wszystkie recenzowane prace oraz ich recenzje mają charakter poufny. Ujawnianie prac i/lub osobom trzecim jest niedopuszczalne (z wyjątkiem osób, które biorą udział w procesie wydawniczym).
- **Obiektywność:** Recenzje powinny mieć charakter obiektywny. Personalna krytyka autorów prac jest uważana za co najmniej niestosowną. Wszystkie uwagi recenzenta powinny zostać odpowiednio uargumentowane.
- **Rzetelność źródeł:** Recenzenci, jeśli zachodzi taka potrzeba, powinni wskazać odpowiednie prace związane z tematyką artykułu niezacytowane przez autora. Recenzent powinien wskazać i zgłosić Redakcji wszelkie istotne podobieństwa recenzowanego artykułu do innych prac.
- **Przeciwdziałanie konfliktom interesów u recenzentów:** Recenzenci nie mogą wykorzystywać recenzowanych prac dla swoich osobistych potrzeb i korzyści. Nie powinni również oceniać tekstów, w przypadkach, w których może występować konflikt interesów z autorem/autorami.